

կրգնէ, ու իր ձեռքին արդիւնքովն այն երկիրը կըլեցընէ : Մէջքը գօտի կապած, բեւերը սօքտած կաշխատի, վասն զի աշխատանքին անոյշ համը առեր է. իր ճրագը բոլոր գիշերը կըվառի ու չմարիր : Ձեռքը անդադար աշխատութեան հետ է, մատուրներն ալ առանց ձանձրանալու իլիկ կըդարձընեն : Ձեռքը բաց է աղքատաց ողորմութիւն տալու, եւ իրեն արդիւնքէն տնանկին ալ բաժին կըհանէ : Էրիկը դուրս տեղ մը ուշանալու ալ ըլլայ՝ տանը համար ամենեւին հոգ չընէր : Բոլոր իր տնեցիքը երկերկու ձեռք հագուստ ունին : Էրկանը համար ագնիւ ու բարակ կտաւ եւ ծիրանի պատրաստեր է, իրեն համար ալ վերարկուներ : Ամենքը մատով կըցուցընեն անոր երիկը դռներուն մէջ, այսինքն երբոր իր երկրին ծերերուն եւ ուրիշ պատուաւոր բնակիչներուն հետ ժողովքի նստած ըլլայ : Կտաներ գործեր ու վերարկուներ շինէր՝ Քանանացոց կըծախէ : Բերանը չափով ու խելացի խօսքերով կըբանայ, խօսքերուն մէջն ալ գեղեցիկ կարգ մը դրած է : Ոյժն ու մեծվրայեղուիւնն իրեն հագուստի պէս եղած են, ու կենացը ետքի օրերն ուրախ պիտի ըլլայ : Իր տանը ամէն ճամբաներն ալ գոց ու զգուշաւոր են, եւ ոչ երբեք պարապ կենալով հաց կուտէ : Ըրած ողորմութիւններովը զաւկընէրն աղէկ կըմեծնան. երիկն ալ կըգովէ զինքն ու կըսէ .

« Շատ աղջիկներ հարստութիւն դիգեր ու մեծցեր են, բայց դու ամենէն ալ վեր անցար : Փուճ զարդարանք ու գեղեցկութիւն չկայ վրադ. վասն զի խելացի ու բարեպաշտ կիսն օրհնենք կըլսէ, ինչպէս որ ինքն ալ երկիւղած մարդիկը կըգովէ : Իր շրթանց պտուղը տուէք իրեն, ու երիկն ալ դռներուն մէջ գովեցէք. վասն զի ամէն բանի մէջ երիկը կնոջը ճամբայ պիտի ցուցընէ, եւ ինչուան ետքը յաջողութիւն պիտի գտնեն : »

Այս փառաւոր գովեստից բոլորովին արժանաւոր կըլլային մեր ազգին տանտիկին խարունները թէ որ քիչ մը աւելի դաստիարակութիւն ու գիտութիւն ունենային :

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ԽՈՐՀՐԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.

Մեր օրերը շատերն ռոսոսիւ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ հետ կըշփոթեն, որ իրարմէ բոլորովին տարբեր բաներ են :

Լեզուագիտութիւն, պատմութիւն, գիտու-

թիւնք, օրէնսգիտութիւն եւ ուրիշ որ եւ իցէ բան որ գրքերէ կըսովրինք՝ ռոսոսիւ կըսուին : Իսկ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ կըսովրեցընէ կրօնք, բարոյական, գաշխարհ ու ինքզինքը ճանչնալ եւ ուրիշի հետ վարուիլ : « Գիտութեանց ամենէն դժուարն ու ամենէն օգտակարը այս է, եւ սակայն ամենէն քիչ ասոր վրայ փոյք կըտանին մարդիկ » կըսէ Ռոյէն : Ասիկայ ձեռք բերելու համար հարկաւոր չէ աչքին առջեւ ունենալ ոչ բառգիրք, ոչ աշխարհացոյց տախտակներ, ոչ երկնագունտ եւ ոչ չափագիտական ձեւեր, այլ բարի խրատներ ու մանաւանդ բարի օրինակներ :

Հիմա դպրոցներու մէջ ուսում միայն կայ, այն ալ ամենուն մէջ չկայ. անոր համար ծնողաց կիցնայ որ իրենք իրենց զաւակաց դաստիարակութիւն տան : Երանի այն տղոց որ լաւ ապրելու համար հօրերնուն ու մօրերնուն կենացը հետեւիլը բաւական է իրենց :

Այս բանիս համոզուած են նաեւ Փարիզու Հայկազեան Վարժարանին վերատեսուցները, եւ ամէն ջանք կընեն եւ պիտի ընեն միշտ որ նոյն վարժարանին ընտիր ու սակաւագիւտ ձիրքերէն մէկն այն ըլլայ, որ գիտնայ ուսման հետ անբաժանելի կերպով միացընել դաստիարակութիւնը. վասն զի առանց հոգւոյ եւ սրտի կրթութեան որ դաստիարակութեան քաղցրահամ պտուղն է, մտքի կրթութիւնը մեծ արդիւնք մը չկրնար ունենալ :

ԹՈՒՉ ԱՍՏՂ ԿԱՄ ԱՍՈՒՊ.

Թոիչ աստղ կամ Ասուպ (étoile filante) կըսուին այն լուսաւոր մետեորաները կամ օդերեւոյթներն որ պարզ գիշերները շատ անգամ երկինքը կըտեսնուին ու երկնքէն վար ընկած աստղի պէս կերեւան աչքերնուս : Կըկարծուի թէ մոլորակային փոքրիկ մարմիններ են ասոնք, որ արագութեամբ մեր մթնոլորտէն անցած ատեննին օդուն հետ շփուելով կըբռնկին. եւ երբոր մեր մոլորակին այսինքն երկրիս ձգողութեանը չկարենան յաղքել, վար կիյնան ու օդաքար կամ շանթաքար (aérolithe) կըսուին :

Թոիչ աստղերը երբեմն մինակ կիջնան, եւ երբեմն բազմութեամբ մեկտեղ : Թեպէտեւ ընդհանրապէս տարուան մէջ ամէն ատեն կերեւնան, բայց նոյեմբերի 13ը եւ օգոստոսի 10ը ամենէն աւելի բազմաթիւ երեւցած ժամանակներն են. սակայն Պ. Քուլվիէ-Կրավիէ գաղղիացին որ շատ տարիներէ ի վեր անձանձիր հրային մետեորա-